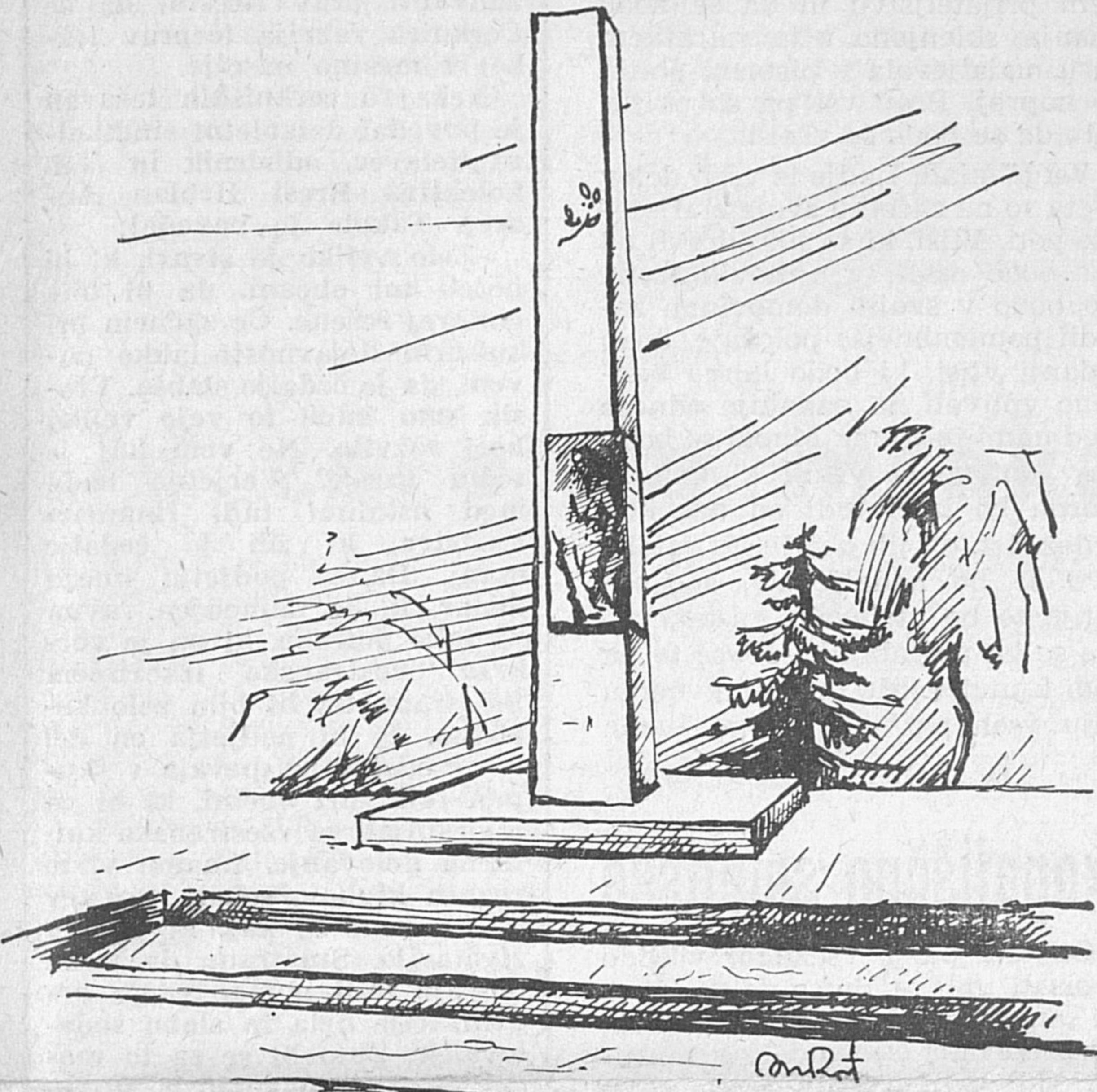

glas

NOTRANJSKE

GLASILO SZDL OBČINE CERKNICA

Zbor notranjskega partizanskega odreda in odkritje spomenika notranjskemu partizanskemu odredu bo dne 18. 9. 1966. Zbor bo v Starem trgu, odkritje pa na Velikih Blokah. Za prevoze je poskrbljeno v obe smeri. Vabimo vse občane, da se tega zbora udeleže.

Koliko bodo v Brestu proizvedli letos?

Letni plan kombinata Brest je izdelan na osnovi razpoložljivih zmogljivosti, analiz, doseženih rezultatov, tržnih pogojev ter surovinske baze. Predvideva vrednost proizvodnje v višini 7 220 000 000 S. Din. V primerjavi z lanskim letom se bo vrednost proizvodnje v letu 1966 povečala za približno 10 %.

Gibanje obsega proizvodnje po posameznih poslovnih enotah pa je različno.

TP Cerknica

Ta poslovna enota bo po predvidevanjih dosegla največje povečanje obsega proizvodnje in sicer za 23 %. Glavni vzrok temu povečanju je v boljši organizaciji proizvodnega procesa. Gre za to, da bi se skrajšal cikel proizvodnje, znižale zaloge obratnih sredstev, aktivneje zaposlili delavci, hkrati pa se bo povečala tudi koristna površina razpoložljivih prostorov.

TP Martinjak

V primerjavi z letom 1965 bo povečala obseg proizvodnje za okrog 4 %. Ta poslovna enota bo v tem letu bistveno menjala strukturo asortimana. Iz izdelave danskega stila pohištva, bo prehajala na stilno pohištvo, za kar pa bodo potrebne tudi dodatne investicije. Preorientacijo zahteva med drugim predvsem pomanjkanje bukovega žaganega lesa (stilno pohištvo zahteva manjšo uporabo surovin — bukovine in večjo udeležbo dela) kakor tudi močna konkurenca tujih proizvajalcev na zahodnih tržiščih. Samo poveča-

nje obsega proizvodnje pa se predvideva zaradi zamenjav strojnega parka in večje intenzivnosti dela.

TLI Stari trg

V tem letu povečuje svoj obseg proizvodnje napram letu 1965 za ca. 5 %. Obseg proizvodnje v tej poslovni enoti je v neposredni odvisnosti od razpoložljivih zalog surovin, katerih oskrba v tem letu zaradi dotoka lani podprtih količin, ne bo predstavljala težav. Proizvodnja zabojev in ladijskega poda se bo znižala na račun povečanja količin jelovega rezanega lesa za izvoz. Na delo zabojarne pa še vedno vplivajo neurejeni tehnološki postopki, ki vsekakor zavirajo razširitev proizvodnega asortimenta v tem oddelku.

TIP Cerknica

Obsega proizvodnje v tem letu vrednostno ne bo povečavala, pač pa bo le povečala količinsko in in sicer za 3 %. Posledica temu nesorazmerju so spremembe v asortimentu proizvodnje, katerega osnova so zaključki o prodaji vseh planiranih količin tako za domači trg, kakor tudi za interno porabo.

BŽ Cerknica

V tem letu povečuje vrednostni obseg proizvodnje za 6 %, njen obseg pa je prav tako odvisen predvsem od dobave surovin, ki pa bodo po predvidevanju v tem letu večje od lanskoletnih količin. Hkrati pa se predvideva tudi večja količina razreza za usluge.

DANILO MLINAR

V Cerknici je delala mednarodna mladinska delovna brigada

Od 27. julija pa do 20. avgusta letos je sicer normalno življenje v Cerknici kar naenkrat pridobilo nekaj novega, kar je bilo za večino nas nekaj novega, nepričakovanega in doslej še nedoživetelega v naši Cerknici. Kar naenkrat smo na naših cestah slišali razne govornice sveta — angleško, nemško, češko, arabsko, avstrijski dialekt nemščine, nizozemščino — in kar naenkrat smo vsi, ki smo prišli s temi mladimi ljudmi v stik, postali tistih nekaj besed tujega jezika in začeli z njimi govoriti. V okviru dogovora med ASFC — ameriško združenje prijateljstva sveta —, GO RKS, občinskim odborom Rdečega križa in Skupščino občine Cerknica je namreč v teh dneh bila gost Cerknice mednarodna mladinska delovna brigada, sestavljena iz mladih ljudi celega sveta. Med njimi so bili Izraelci arabskega porekla iz Haife in Jeruzalema, ameriška profesorica na fakulteti za gospodinjstvo vede Julia Faltinson kot vodja brigade, Škotinja Jassy May, Nizozemke Jou in Jane, ki smo ju imenovali kar po domače Francka in Johanca in štirje mladi fantje iz sosednje Avstrije, ki so kot nam najbližji kaj hitro vnesli v brigado veselje in prijetno vzdušje in se seveda najhitreje in najprisrčneje povezali z mladino našega domačega kraja.

Odgovornosti za bivanje brigade pri nas so bile porazdeljene: občinski odbor RK je bil dolžan skrbeti za organizacijo bivanja, prehrane in čim pogostnejših kontaktov brigadirjev z našimi ljudmi. Skupščina občine Cerknica je prevzela dolžnost financiranja gradbenega objekta, ki so ga brigadirji začeli graditi — pešpoti od nove šole do centra Cerknice, o čemer pa smo že pisali v našem listu — gradbeno podjetje Gradišče iz Cerknice pa je prevzelo dolžnost s čim boljše in učinkovitejšo mehanizacijo pripomoči, da bo (Nadaljevanje na 2. strani)

Nadaljevati z začetim

V drugi polovici preteklega leta smo se odločili, da delamo boljše, oziroma več, da uveljavljamo ekonomsko varčevanje na vsakem mestu — še posebno v obliki investicijske potrošnje, da povečamo individualno, kolektivno, kakor tudi družbeno produktivnost dela, da učvrstimo vrednost našega dinarja, da se še uspešneje vključujemo v svetovno tržišče, da ves razvoj podredimo popolni racionalnosti.

Zdi se, da je v tem trenutku najvažnejše zadržati odločnost in disciplino v vseh tekočih in perspektivnih poslih in niti za trenutek popustiti pred zahtevami pretirane potrošnje. Takšne tendence so se v preteklem letu že razvile, v tem letu pa se naj bi le-te še bolj oplodile — to pa zato, da se posamezni interesi, kakor tudi trenutna situacija v tem ali onem kolektivu predpostavijo skupnim interesom — celotnemu družbenemu gibanju.

Notranje moči v delovnem kolektivu so osnova za uveljavitev nove kvalitete v proizvodnem procesu in vzajemnih odnosov delovnih ljudi. Zato bo v tem letu ena primarnih nalog krepitev notranje organizacije v delovnem kolektivu. Iskanja boljših organizacijskih struktur, notranji in zunanji premiki v delovnem kolektivu so stalni procesi, ki pomenijo iskanje boljših proizvodnih možnosti in pa uspešnejšo delitev dela.

V tem letu se bo še bolj manifestiral naš zunanjetrgovinski liberalizem — mnoga vrata v svet se bodo odprla še širše, kar pomeni za naše delovne kolektive nove izkušnje. Jugoslavija je postala polno pravni član GATT-a. Z mnogimi deželami so vize že ukinjene, z drugimi pa bo to storjeno v tem letu; kar je v cilju vključevanja na svetovno tržišče, da pa se da na njem obdržati in prosperirati, je potrebno nuditi dobro in ceneno blago — čemur pravimo — biti konkurenčen.

Tako bo treba več pozornosti kvaliteti proizvodov, kakor tudi proizvodnim stroškom. Samo od uspešnosti delovnega kolektiva je odvisen rezultat njegovega poslovanja. V tem smislu smo v nekaterih kolektivih dosegli že pomembne rezultate. Vendar tu ne gre za posamezne prodore na svetovni trg, temveč za važnejšo tendenco, ki vodi do krepitev plačilne bilance celotnega gospodarstva, kar pa je tudi edina pot za stabilizacijo tržišča in cen.

Lanskoletna reforma ni bila zamišljena izključno kot gospodarska — kot jo tako običajno ozko determiniramo. To je vse preozka oznaka za ogromen družbenopolitični proces — nadaljevanje socialistične revolucije, nadaljevanje njenega resnično velikega cilja — izgradnje materialno in idejno bogatejše družbe.

Se vedno se pojavljajo ljudje, ki izkoriščajo svoje položaje pa tega ne utegnejo ali pa nečejo razumeti. IV. Plenum CK ZKJ je te negativne pojave dovolj jasno nakazal. Relacija gospodarjenje — samoupravljanje mora biti bolj kakor kdaj koli doslej očiščena vseh individualnih, rutinskih vdorov in posiljevanja. Samoupravljanje ni darilo, temveč kri in meso vsega našega družbenopolitičnega gneva, vodilo k kvalitetnejšim notranjim odnosom, ki so predpogoj za realizacijo zastavljenih ciljev.

Odločno ni dovolj, da se zadovoljujemo z izrazi pozdravljanja sklepom IV. plenuma, če pa ne storimo ničesar, da bi le-te pozdravili tudi v naši stvarni »otipljivi« praksi. Škoda bi bilo, da bi svežina teh sklepov zbledela, »obtoženci« pa obstali nezaznamovani.

V letu 1965 je bila sprovedena velika družbena aktivnost, v tem letu, v teh in prihodnjih mesecih pa je potrebno, da pride do njene popolne realizacije. Za to pa je potrebna maksimalna družbena in nacionalna doslednost, kajti od nje zavisi naš moralni in materialni uspeh.

IVO ŠTEFAN

Mednarodna mladinska delovna brigada v Cerknici

Novinarji na obisku v naši občini:

O krajih na začetku turističnega razvoja

Minuli mesec so našo občino obiskali nekateri ugledni slovenski novinarji, dnevnega in tedenskega tiska ter RTV Ljubljane. Bili so gostje Občinske turistične zveze. Najprej so si ogledali Rakov Škocjan, kjer je bil tudi razgovor o razvoju turizma v občini in sta ga vodila predsednik in tajnik Občinske turistične zveze tovariš Tone Gornik, oziroma Mihael Mišic. Nato so novinarji odšli na Cerknjsko jezero, kjer so bili navdušeni nad lepotami. Nekateri, zlasti predstavnik mariborskega Večera se je spraševal, kako to, da to jezero turistično ni še bolj znano slovenski javnosti.

Po ogledu cerknjskega jezera so novinarji odšli na ogled grada Snežnika, nato pa na Bloško planoto ob Bloško jezero. Tu so predstavniki Občinske turistične zveze Cerknica novinarjem razgrnili ureditveni načrt Cerknjskega jezera. Seveda vprašanj ni manjkalo, od tega, kdaj bo jezero ure-

jeno, do tega, kdo bo urejanje finansiral in podobno.

Prijetno pa so novinarje na Bloški planoti presenetili domači turistični delavci, ki so na raznju spekli mladega prašička, tako kot ga pečejo redno, kadar se ob jezeru zberejo turisti.

Novinarji pa so bili še zlasti navdušeni nad lepotami Vidovske planote, ki je turistično še neizkoriščena. Svoj obisk pa so predstavniki slovenskega tiska zaključili v planinski koči na Slivnici.

Vtisov je bilo kajpada dovolj. Skušajmo posredovati vsaj nekatere:

TONE FORNEZZI, »Tedska tribuna«:

»Na prehodu z Raketne na Bloško planoto leži prijetna vasica Žilce, ki se je včasih (še preden smo podpisali konkordat) imenovala Sv. Vid, in domačini jo še danes tako imenujejo.

Takšnega navdušenja, takšne volje do dela, takšnega idealizma,

kot sem ga srečal v tej lepi vasi, še nisem srečal nikjer.

V tej tihi nekoliko odmaknjeni vasi, so mladi in stari vaščani pripravljani narediti mnogo več, kot pa je samo v njihovih močeh.

MILAN GOVEKAR, »Delavska enotnost«:

»Če bi govoril po srcu in samo v svojem imenu, bi bil še najbolj za to, da nekateri predeli v občini — zlasti mislim na Žilce in Osredok — ostanejo takšni kot so: idilični, tihi in mirni. To je pravzaprav tisto, kar človek, razpet med napetosti in nemir današnjih dni, še najbolj potrebuje, da si zares odpočije. Gospodarsko gledano pa so stvari drugačne. Čeprav ni na voljo dovolj sredstev, pa je toliko večja prizadevnost in vnema cerknjskih občanov. Predvsem pa veliko pomeni komaj prebujena turistična zavest. Vse to pomeni tisti neprecenljivi kapital in moč, ki se bosta postopoma znala uveljaviti in zoperstaviti vsem težavam, med katerimi so finančne pač najtežje. Ne morem namreč pozabiti gostoljublja in prijaznosti, ki ga občani izkazujejo na vsakem koraku in kar je še zlasti očitno v odročnejših krajih v občini. Tako se človek že zdaj počuti, kot bi bil doma in prezre marsikatero pomanjkljivost, ki bi ga sicer zbudila v oči, saj ve, da so ti kraji šele na začetku svojega turističnega razvoja. Na napakah pa se učimo vsi! Zato sem prepričan, da bodo pripombe in pomisleki, ki smo jih izrekli ob našem obisku v občini, sprejete do-

Pogovor na polju:

Od zore do mraka

Kaj slabo je kazalo, zbirali so se temni oblaki. Med Grahovim in Žerovico je bilo živahno kot na mravljišču. Delavci KZ Cerknica so spravljalni letošnji pridelek pšenice. Zanimalo me je, kako delo napreduje. »Ja, še danes in jutri, pa bo vse pod streho,« je dejal prijazen kombajnist Lojze. »Zjutraj začnemo ob šestih, delamo pa do večera. Od šeste do osme pregledamo in podmazemo kombajne, nato pa ves dan delamo. »Kako izgleda letošnji pridelek?«

»Na področju KZ Cerknica, to je Unec, Marof, Bokalce in tu med Grahovim in Žerovico bo večerna in pšenice okoli 30 vagonov.

Povprečen pridelek na hektar je 35—40 stotov.«

V mesecu juliju je bilo vse kmetijsko delo oteženo zaradi dežja. Posebno pri sušenju krme. Ves letošnji pridelek žita bo KZ predelala doma v valjenem mlinu. V skladišču imajo tudi električno sušilnico.

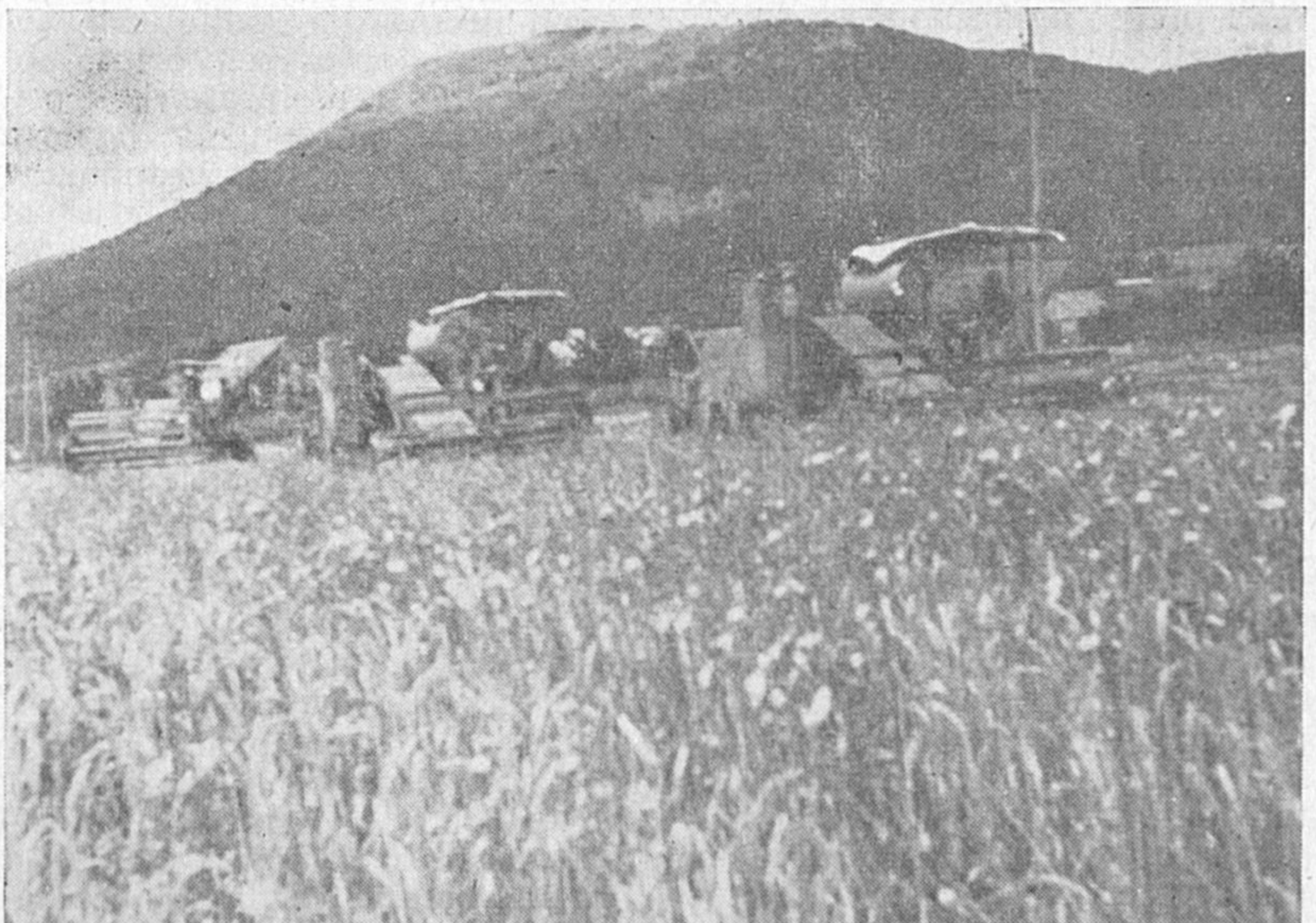
Poslovil sem se od veselih in pridnih kombajnistov in jim zaželel veliko uspeha pri delu.

KZ sodeluje z individualnimi kmetijskimi proizvajalci, pomaga jim pri spravilu žita. Nič več ni potrebno prelivati znoja ob spravilu žita. Srp je odšel v pozabo. Za vse naše kmetijstvo je to velik napredek.

JANEZ HREN

Počitek na polju

Kombajni žanjejo

Dvorana je zaživela!

Mrtvila, ki ga je bilo precej občutiti v TVD »Partizan« v Starem trgu, vendarle ni več. Dvorana je zopet, po dolgem času, zaživela tudi v popoldanskem in večernem času. Začela se je redna vadba štirih oddelkov — pionirjev, pionirk, mladincev in mladink — kakor tudi redni treningi in strokovno izpopolnjevanje v košarki, odbojki in namiznem tenisu.

Odborniki o pekarni na Rakeku

Na zadnji seji občinske skupščine so se odborniki zanimali za ceno gradbenih del pri izgradnji nove pekarni na Rakeku. Za zidanje tega objekta so se zanimala tri gradbena podjetja in sicer: SGP »Gradnje« Postojna, »Agroobnova« Ljubljana in SGP »Gradišče« Cerknica. Vsa tri podjetja so dala svoje ponudbe za izgradnjo objekta do strehe dokaj ugodne. SGP »Gradnje« Postojna bi zgradile objekt za 44 milijonov 140 tisoč starih dinarjev, »Agroobnova« iz Ljubljane za 44 milijonov 787 tisoč in SGP »Gradišče« Cerknica 43 milijonov 990 tisoč. Investitor je oddal dela domačemu podjetju »Gradišče« iz Cerknice, ki je bilo cenejše. Gradbeno pogodbo so sklenili za navedeni znesek in to za fiksno ceno, tako da vse možne podražitve gradbenih materialov ali drugih uslug nosi izvajalec del, kar je za investitorja v današnjih tržnih razmerah precejšnja ugodnost.

Dela so kljub precejšnjim izkopom napredovala po predvidevanju, tako da obstoja možnost usposobitve prostorov, v katerih bo pekarna, še pred zimo.

Skupina slovenskih novinarjev si je ogledala turistične zanimivosti naše občine

bronamerno, kakor so bile tudi izrečene in da bo tudi čez leta za turizem v cerknjski občini veljalo, da je tamkaj mogoče vsakršno zdravo razvedrilo, oddih brez tiste vročnosti in hrupa, kakršno je značilnost razvpitih turističnih središč — zato pa ob občutku domačnosti in prisrčnosti, ki je ne premore tisti, ki se peha samo za denarjem.

TONE URBAS, »Kmečki glas«:

»Če bodo sredstva na razpolago, bodo z urejevalnimi deli na Cerknjskem jezeru začeli že drugo leto. To »novo« cerknjsko jezero, ki ne bo več presušilo za mesec ali dva, bo merilo kar 2600 hektarov. Za primerjavo naj pove-

mo, da meri Blejsko jezero 150 hektarov in Bohinjsko 500 hektarov. V okolici jezera bi zgradili hotele, bungalove weekende, športna igrišča in zabavišča. Jezero pa bo obiskovalcem nudilo veselje s kopanjem, vodnim smučanjem, ribolovom, jadranjem in veslanjem. Tudi za zimske športe in razvedrilo bo poskrbljeno.«

Naj povemo, da so podobno menili tudi novinarji:

ERNEST PETRIN, RTV Ljubljana; IGOR RAVNIKAR, Gospodarski vestnik; BORUT FINŽGAR, Delo in IGOR TRATNIK, Večer, Maribor.

M. Ž.

TOKRAT NI UGANILA

Neki inženir v eni izmed tovarn v naši občini je hotel praktično ugotoviti, katera barva bi najbolj ustrezala na nekem novem izdelku, ki je bil namenjen za zunanje tržišče.

Nič hudega sluteč je oblekel delovno haljo, odšel v delavnico in začel delati poizkuse.

Ko je bil v delo najbolj zaptopljen, pride do njega delavka in ga vpraša:

»Tovariš inženir, kaj ste ga pa vi polomili, da so vas ruknili v proizvodnjo?«

Novega preizkuševalca je to »nenavadno« vprašanje tako presenetilo, da ni zmozel takojšnjega odgovora, delavka pa je medtem to novico že prenesla naprej.

BOŠT

J. D.

Pozor, zanimivo tekmovanje

V zadnjem času se tudi turizem v naši občini, lahko bi rekli, izredno uveljavlja. Imamo celo vrsto naravnih lepot, ki pa seveda še niso vse turistično izkoriščene. K pogojem za turizem pa prav gotovo sodijo tudi lepo urejeni kraji. To seveda lahko dosežemo občani sami. Samo z nekaj smisla za lepoto, lahko vsak kraj v občini mnogo pridobi. Na kaj mislimo? Predvsem mislimo na urejenost okolice kjer živimo. Povsod po svetu se ljudje trudijo, zlasti pa v turističnih krajih, da imajo okolico kjer živijo kar najlepšo. To bi lahko storili tudi po krajih v naši občini. Potrudimo se in začnimo urejati okolico svojih hiš, potov in nenazadnje tudi cest. Kajti turist, ki pride v Cerknico, ali na Rakek, bo odnesel dosti prijetnejše vtise, če bo nanj vplivala tudi urejenost kraja.

V naši občini imamo precej prizadevnih turističnih delavcev in posameznih občanov, ki že skrbijo, da so posamezni kraji okusno urejeni. Dragi bralci potrudimo se in še bolj skrbimo za lepo urejeno okolico hiš, za zelenice v parkih, za cvetlične grede, za rože na oknih in na balkonih. Prepričani bodite, da se vam bo tudi ta trud poplačal.

Tudi uredništvo našega lista misli na to. Na zadnji uredniški seji smo se dogovorili, da bomo tri najbolj urejene hiše nagradili. Ocenila jih posebna strokovna komisija, sestavljena iz predstavnikov Občinske turistične zveze, hortikulturnega društva in našega uredništva. Tisti interesenti, ki želijo sodelovati v tekmovanju, naj nam sporočijo naslov na uredništvo Glasa Notranjske, Občinski odbor SZDL Cerknica, najpozneje do 20. septembra.

Šolska vrata so se odprla **Uspeh Zarje v Loški dolini**

Spet so se, kakor vsako leto na začetku septembra, odprla šolska vrata mladini. Za tiste, ki so že obiskovali šolo in jo letos nadaljujejo, je to konec šolskih počitnic, saj grejo zdaj v višje razrede, na razne šole druge stopnje: gimnazija, razne strokovne šole, številni pojedejo na višje in višoke šole, mnogi pa so vstopili v proizvodnjo ali ostali na domačih posestvih. Za vse pomeni jesenski čas določeni premiki: iz počitniškega zatišja vstajajo skrbi. Starši bodo morali odpreti denarnice in kupiti otrokom knjige, zvezke, razne šolske potrebščine, obleko, plačevati bodo morali za šolanje v mestih oskrbnino. Nekateri bodo srečni, če bodo imeli štipendije. In potem bodo ulice zjutraj in opoldne polne mladega živčava, mnogi se bodo vozili v šolo s kolesi, avtobusi. Sledile bodo domače in šolske naloge iz slovenščine, matematike, iz tujega jezika.

Šolska vrata so se odprla

Za malčke, ki vstopajo letos prvič skozi šolska vrata, bo šola posebno doživetje, postali so »veliki« in domov bodo mamicam in očkom iz šole prinašali polno novic o šoli in šolski učenosti. Kajpada, novi rodovi prihajajo, starejši se umikajo in življenje teče dalje.

Mladina Cerknice si sama gradi rokometno igrišče in plavalni bazen

Zavoljo pomanjkanja športnih igrišč v Cerknici in vedno večjega navdušenja in zanimanja za dinamične športe, se je mladina cerkniškega Partizana odločila, da si sama zgradi asfaltno igrišče za rokomet in košarko. Igrišče bo glede na velikost asfaltno plošče, uporabno tudi za druge igre kot npr.: odbojko, kotaljkanje, badmington, mali nogomet itd.

Kot že rečeno, so pobudo za izgradnjo in tudi že prve delovne akcije izvedli člani TVD Partizan Cerknica, ki se že približno dve leti in pol ukvarjajo s košarko, vendar za treninge in igranje nima dovolj primerne prostora. Njihovemu zgledu pa je kmalu za tem sledil tudi kombinat Brest, ki si je postavil nalogo v letošnjem in prihodnjem letu dokončno urediti plavalni bazen v Cerknici. Zato je bila osnovana delovna brigada mladine iz Bresta, ki se je potem, da se dela na dveh sorodnih objektih ne bi »drobila«, povezala s Partizanom in ostalimi mladinci Cerknice v skupno brigado, ki dela sedaj tako pri ureditvi bazena, kot tudi pri izgradnji igri-

Sodobna šola niso samo zvezki, knjige in svinčniki, šolska kreda in šolska deska, danes je šola tudi radio, televizija, kino, narava, tovarna. V učni in vzgojni tok niso vključeni samo učenci, marveč tudi učitelji, starši, psihologi, sociologi, tudi najvišje učne in vzgojne ustanove, zavodi za napredek šolstva... vsa družba.

Star pregovor uči: šola naj zajame iz življenja in naj vzgaja za življenje. Danes govorimo o raznih vrstah vzgoje: o tehnični vzgoji, filmski vzgoji, o vzgoji socialističnega človeka itd. V vzgojo vključujemo najboljše napredna spoznanja preteklosti in naše lastne sodobne izkušnje, ki dobivajo izraz v naših sodobnih učbenikih in učilih, v sodobnih učnih in vzgojnih postopkih. Zato odhajajo naši strokovnjaki v tuje države, da vidijo tamkajšnji napredek v učilih, kajti ne smemo biti zapečkarji. Kajti v resnici v marsičem zaostajamo: potrebne so nam moderne šole, moderne učilnice, tehnične delavnice, učni kabineti, knjižnice, izobraženi učitelji. Naporna je pot napredka.

Naše notranjske šole imajo stoletno tradicijo: od šole v Babnem polju, Starem trgu, Cerknici, Grahovem, Begunjah, na Rakeku, Uncu, v Novi vasi. Ljudstvu so dale marsikatero pomembno izobraženca. Danes je število izobražencev na Notranjskem v primerjavi s preteklostjo naraslo: imamo inženirje, pravnike, profesorje, ekonomiste, politične ideološke delavce, tehnike, komercialiste. Vsi ti so porok za hitrejši razvoj Notranjske na gospodarskem, tehničnem, prosvetnem področju. Strokovnjaki obiskujejo tuje dežele in prinašajo domov bogate izkušnje. Naše delavno notranjsko ljudstvo mnogo pričakuje od njih. Vendar bo potrebno še mnogo kulturnega dela, tečajev, seminarjev, predavanj, kulturnih prireditev, da bo kulturno delo zaživelo v vsej polnosti, predvsem pa bo v duševnosti naših notranjskih ljudi nenehno potrebno vzbujati smisel in ljubezen za kulturne vrednote, a med temi smisel za šolo in za njene daljnosežne pridobitve ne bo smel biti med poslednjimi. Naše družbene in politične organizacije razodevajo v skladu z možnostmi za ta napredek — lahko rečemo — dokaj potrebnega razumevanja.

V novem šolskem letu želimo mladini in učenemu osebju mnogo uspehov.

JANEZ TELIČ

šča. Ker bosta to pravzaprav edina športna in rekreativna objekta ne samo v Cerknici, pač pa tudi v njeni bližnji okolici, velja sklep cerkniških mladincev vsekako pozdraviti in jim zaželeti pri njihovem delu čimveč uspeha.

Predavanja na oddelku ESS v Cerknici končana

V juliju letos so zaključena predavanja v III. letniku oddelka Ekonomske srednje šole v Cerknici. Predavanja na oddelku ESS je obiskovalo 13 slušateljev. Največ slušateljev je bilo iz LIK Brest Cerknica. Podjetje Brest je v celoti krilo stroške šolanja za svoje delavce. Šolanje na oddelku ESS je trajalo 6 semestrov. Slušatelji morajo opraviti še nekaj izpitov iz posameznih predmetov. Preostale izpite bodo polagali v jesenskem roku. Ko bodo opravili vse izpite, bodo lahko pristopili k diplomskemu izpitu. V šoli so v času treh let predavali predavatelji iz območja občine in predavatelji iz matične šole v Ljubljani. Program predavanj je bil v celoti predelan. Slušatelji, ki so obiskovali ESS, pretežno že delajo na mestih, kjer se zateva srednja strokovna izobrazba. Prav gotovo jim bo pridobljeno znanje na ESS veliko koristilo.

MILAN STRLE

Komaj dober mesec je minil od nastopa izseljenškega pevskega zbora »Zarja« iz Clevelanda v Starem trgu. Toda prebivalci Loške doline se še vedno spominjamo prijetnih ur, ki smo jih preživeli na koncertu naših izseljencev. Ze takoj, ko so prebivalci zvedeli, da bo mešani pevski zbor »Zarja« praznoval 50. obletnico obstoja v domovini s prireditvijo koncerta v Ilirski Bistrici, Poljanski dolini in Loški dolini je zavladalo veliko zanimanje. DPD »Svoboda« Loška dolina je v ta namen imenovala poseben odbor, ki je pripravil vse potrebno za prijetno bivanje izseljencev. Vprašanj ni manjkalo: »Kdaj bodo vstopnice v predprodaji? Kje bo koncert, ker bo po vsej verjetnosti kinodvorana premajhna? Koliko šteje zbor »Zarje« in kakšne pesmi bo pel itd. itd.»

Posebni odbor, ki je vodil vse priprave v zvezi s koncertom zasluzi vse priznanje, saj je svojo nalogo zelo dobro opravil. Dvorana doma Partizan v Starem trgu je bila popolnoma prenovljena, svečano okrašena, vstopnice pa so bile razprodane v 48 urah.

Na dan koncerta, 16. julija, je bila dvorana Partizana v Starem trgu premajhna, da bi sprejela vse, ki so želeli videti in slišati naše izseljence, kljub temu, da je na koncertu prisostvovalo nad 420 poslušalcev. Takoj, ko so se

pevci pojavili izza odra je v dvorani nastalo navdušenje. Prvo dobrodošlico je zapel moški pevski zbor »Svobode« iz Loške doline, mladinke pa so vsem članom zbosamezne soliste. Razen tega so bira pripelle na prvi tradicionalni rdeči nagelj, predsednik »Svobode« Lado Furlani pa jih je prisrčno pozdravil. Program koncerta je v glavnem obsegal narodne pesmi, poslušali pa smo tudi pole na programu tudi ameriške narodne pesmi, ki jih je zbor »Zar-

je« zapel v angleškem jeziku. Težko je bilo ocenjevati katera pesem je poslušalce bolj navdušila, saj je bila vsaka pesem doživeto zapeta in prav tako toplo sprejeta. Predsednik zbora »Zarje« gospod Turkman je simpatično napovedoval in povezoval posamezne točke, njegova soproga gospa Turkman kot pevovodja pa je temperamentno, prikupno in uspešno vodila izvajanje vsake pesmi.

SLAVKO BERGLEZ

Nastop pevskega zbora Zarja iz Clevelanda v Loški dolini

Za zdaj premalo knjig

V Cerknici že več kot dve leti uspešno posluje cerkniška knjižnica. Knjižnica razpolaga s 3500 knjigami in revijami. Knjižni fond se je v zadnjih letih precej povečal. Nekaj je nabavljenih novih knjig, nekaj knjig je bilo podarjenih ali kupljenih po nizki ceni predvsem od upokoјencev. Občinski komite ZK je dal svoje knjige na razpolago knjižnici. Precej knjig, predvsem leksikona in enciklopedij, pa je odstopila uprava občinske skupščine. Tako, da fond knjig v knjižnici le narašča. V knjižnici je vpisanih okrog 500 članov.

Kljub uspešnem delovanju knjižnice pa se čuti še velika vrzel v fondu knjig. Veliko knjig je starih in zastarelih, ki bi jih bilo v normalnih pogojih že izločili.

Glede na precejšen krog izposojevalcev knjig iz območja Cerknice in okolice, obstoječi knjižni fond še zdaleč ne zadošča potrebam. Pomanjkanje se čuti tako beletristike kot mladinske literature, političnih in strokovnih knjig. Proučiti bi bilo potrebno, kako bi se dalo obstoječe stanje izboljšati, oziroma kje dobiti potrebna sredstva, da bi se lahko knjižnica okrepila.

Po posameznih občinah v Sloveniji različno rešujejo problematiko knjižničarstva. V bogatejših občinah dobivajo knjižnice visoke zneske iz občinskih proračunov. Za cerkniške prilike bi bila taka oblika morda precejšnja obremenitev proračuna, če bi hoteli zadostiti potrebam, oziroma spraviti knjižnico v normalne pogoje. Zelo dobro obliko zbiranja sredstev za potrebe knjižnice imajo v občini Vrhnika, kjer gospodarske organizacije prispevajo proporcionalno del sredstev za potrebe knjižnice, tako, da je postala vrhniška knjižnica vzorna in bogata s knjigami, saj razpolaga s preko 10 000 knjigami.

Ali bi bilo tako obliko financiranja knjižnice možno uvesti tudi v naši občini? Smatram, da ne bi bil problem. Kajti s sorazmerno porazdelitvijo višine prispevka, ne bi bila obremenitev za delovne organizacije tako velika, da ne bi zmogle v nekaj letih spraviti knjižnice na zadovoljivo stanje. Kajti investiranje v knjige je dolgoročna investicija, saj ima največ knjig dolgotrajno vrednost.

Če izhajamo iz dejstva, da je knjiga ena od zelo ali celo najpomembnejših izobraževalnih pripomočkov za izobraževanje in samoizobraževanje občanov, menim, da bi bila investicija v knjižnico zelo smotrna investicija. V kolikor bi bile delovne organizacije pripravljene prispevati določen delež, bi s tem opravile pomembno humano dejanje, pri tem pa bi imele prav gotovo tudi same določeno korist.

Delovne organizacije bi bile zlasti zainteresirane za investicije v strokovno knjižnico. Če bi posamezne delovne organizacije prispevale določen znesek v knjižnico, bi se s tem rešil marsikateri problem. S tem bi se omogočilo članom kolektiva, da izpopolnjujejo svoje znanje.

Z ozirom, da se Cerknica razvija kot gospodarsko središče, naj bi se vzporedno razvijala tudi kot kulturno središče. Zato bi bilo resnujno več angažiranja, da bi se na področju knjižničarstva rešili pereči problemi. Smatram, da to dejavnost ne smemo prepustiti stihiji, temveč se intenzivneje prizadevati za kulturno rast občanov.

MILAN STRLE

V cerkniški čitalnici je zmeraj prijetno

Reportaža

Otrok, morje, sonce, čistoča...

24. julija pozno popoldne je stari Dijaški dom v Kopru ponovno oživel, 119 otrok, šolarjev iz naše občine se je za tri tedne vse-lilo in v že skoro dotrajane prostore in jih napolnilo z mladostnim veseljem in smehom. Ni bilo težko opaziti na marsikaterem obrazu rahlega razočaranja. Verjetno si starejši človek težko predstavlja, kaj otrok pričakuje, ki se mesece pripravlja na to, da bodo odšli za tri tedne na morje. Prav gotovo si noben od naših otrok ni prestavljal to, kar je moral sprejeti.

Najprej prostori sami: stare razmajane postelje, v nekaterih sobah železni pogradi s preko 20 ležišči, premalo nočnih omaric itd. Že zgradba sama na zazidanem kamnitem dvorišču ti vsiljuje občutek turobnosti. Razen tega pa stoji v središču mesta, otroci so bili v tem pogledu za marsikaj prikrajšani. Se in še bi se dalo naštevati, pa pustimo to sanitarnim in drugim za to odgovornim inšpekcijam.

V stavbi je stanovalo skupno preko 130 ljudi. Vsi so se morali zadovoljiti samo s 6 stranišči, ki niso imeli niti posod za toaletni papir, kaj šele da bi bili sveže prepleškani ali obloženi s primer-nim materialom.

Druga temna stran je jedilnica. Velika soba je temna, okna se odpirajo na prašno makadamsko cesto, iz popolnoma primitivne kuhinje prihaja sopara. Vse to in še marsikaj prav gotovo ne vpliva na otrokovo dobro razpoloženje med obedom, še posebno, če se mora stiskati za ogromnimi mizami.

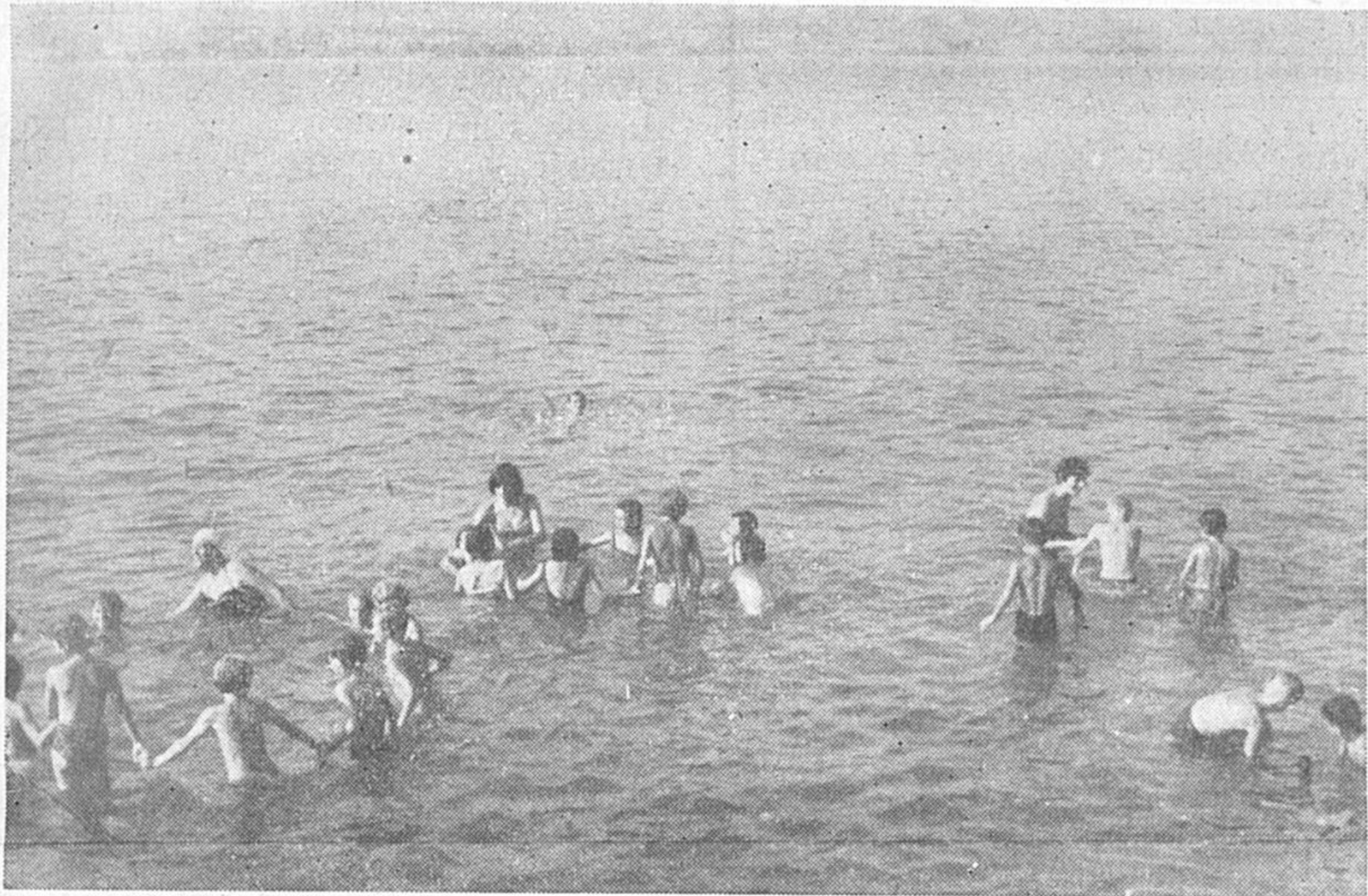
Marsikdo bi se lahko spomnil na slike z mladinskega in dnevnega časopisja, ki kažejo lepe, prostorne, sončne, odprte jedilnice v prijetnem zelenem okolju bi se vprašal, komu so namenjene? Jugoslovani imamo morje, ki nam ga marsikdo zavida. Tudi slovenska obala, čeprav je majhna, ima koticke, ki so pravi raj za ljubitelje morja, poslastica za razvajene turiste. Edina in največja

škoda je, da so ti predeli za skromne hribovske šolarje nedostopni. O njih lahko le berejo, jih občudujejo na televizijskih zaslonih in poslušajo petičneže, ki se lahko namakajo tam, kjer ni plaža ograjena s staro ograjo, polno ostrega kamenja, razbitega stekla, kjer ni smrčljivega dima iz Luke Koper, kot je bila plaža naših otrok; za šolo plavanja sploh neprimerna, da o higieni in lepotnem videzu ne govorimo.

Kljub popolnoma neprimernim okoliščinam se je od 88 neplavalcev, 50 otrok naučilo plavati. Svoje novo znanje so dokazali predzadnji dan letovanja na razburljivem tekmovanju v plavanju. Zmagovalci — deklice Magda Cimperman, dečki: Debevec, Bajt z enakim časom. Vsi, ki so splavali so prejeli skromno darilo. Ne samo s plavanjem, tudi s kulturno zabavnimi glasbenimi večeri, ki so bili enkrat tedensko; dalje izlet v Portorož z ogledom mestnih znamenitosti Pirana, smo otrokom popestrili življenje v koloniji.

Društvo prijateljev mladine občine Cerknica zasluži vse priznanje, saj je s tako skromnim denarjem storilov se, kar je bilo v njegovi moči. Prihodnje leto moramo pomisliti na vse te pomanjkljivosti. Torej poiskati nov kraj s primernejšo plažo. Seveda bo treba nujno primakniti še kak dinar več in vsaj delno uresničiti otrokom podobo o morju. Zavedati se moramo, da samo sonce in morje — (še posebej v luki Koper, ni dovolj, da bi se lahko trkali po prsih, polni ponosa, češ otroci so bili na morju) — omočili smo jim letovanje. Treba je pomisliti na marsikaj drugega, kar pripomore k resničnemu uspehu zdravstvene kolonije. Le tako bodo bodoče naše akcije v tej smeri dosegle svoj resničen namen.

Janez Kocjančič

Šola plavanja

Razgovor s češkoslovaško reprezentantko v metu kopja

Minuli mesec, to je julija, je bila v Begunjah pri Cerknici na počitnicah, pri našem znanem kopjašu in državnem reprezentantu Francu Popku,

Maria Slovakova v Cerknici

odlična češka reprezentantka v metu kopja Maria Slovákova.

V pogovoru za Glas Notranjske mi je povedala marsikaj zanimivega o sebi in o športu, za katerega se navdušuje, poleg tega pa tudi o češkoslovaškem športu nasploh.

Torej kdo je Maria Slovákova?

Rojena je bila 10. septembra 1946. leta v Gottwaldovem. Že ko osnovno šolski otrok se je navdušila za kraljico športa — atletiko, vendar se ji je resneje posvetila s 15. letom, to je leta 1961, ko je postala članica enega najboljših športnih kolektivov v ČSSR — atletskega kluba TJ Gottwaldov. Sicer pa je uslužbenka v največjem češkem kombinatu obutve SVIT v svojem rodnem mestu.

»Prvič sem bila v Sloveniji že leta 1964 v Ljubljani, ko sem nastopila na dvoboju atletov našega kluba in atletov »železničarskega atletskega kluba Ljubljana« iz Ljubljane. Rezultat, ki sem ga tedaj dosegla je bil okrog 45 metrov. Vlsed poškodbe sedaj dalj časa nisem nastopala, je pa moj dosedanji najboljši rezultat torej še vedno 48,62 metrov, ki sem ga dosegla še kot starejša mladinka lansko leto. Kljub temu pa sem letos v ožjem izboru kandidatov za državno reprezentanco, ki bo jeseni nastopila na evropskem prvenstvu (člani in članice) v Budimpešti.

Sicer pa sem štirikratna prvakinja ČSSR med mlajšimi in starejšimi mladinkami. Smatram pa vseeno za moj največji dosedanji uspeh vsekakor 6. mesto na prvenstvu Evrope leta 1964 za mladince in mladinke v Varšavi.

Treniram trikrat tedensko in sicer v ponedeljek, sredo in v petek po tri ure.«

Zanimivi so bili tudi odgovori na vprašanja, kaj je osebno zanjo lepše — ali, da doseže nov rekord ali, da na istem tekmovanju zmagaja in pa kakšna je norma oziroma, kakšni so pogoji za doseglo naslova »mojster športa« v metu kopja?

»Osebno imam vsekakor rajši in sem tudi zelo vesela, če dosežem na tekmovanju nov rekord, medtem, ko je v interesu kluba važnejša zmaga, ker le tako z večjim številom točk pripomorem klubu do boljše uvrstitve na tekmovanju. Kot norma za doseglo naslova »mojster športa« pri metalkah kopja, pa je petkratni met preko 50 metrov, seveda pa so zato tudi treningi ostrejši in sicer petkrat tedensko po dve uri, kar je že kar precej.

Za konec še prav lep pozdrav vsem bralcem GLASA, upam pa, da se bomo zopet kmalu videli tu pri vas na Notranjski.«

Podpisani podpis Slavka
Mihanskego glasu

Slavka Slavka

JANEZ TELIČ

Po čem je slava?

Mojstra Kovača, predsednika delavskega sveta, je poklical direktor v svojo pisarno in mu sporočil:

»Tovariši z televizije želijo, da bi v oddaji o uveljavljanju reforme, ki jo pripravljajo za novo leto, sodelovala tudi naša gospodarska organizacija. Najbolj prav bi bilo, če bi jim ti kot predsednik povedal, kako je pri nas z reformo.«

»Zakaj pa ne. Naj kar pridejo.«

»Prav,« je rekel direktor, »pripravi osnutek tega, o čemer boš govoril in se jutri spet oglasi pri meni; se bomo skupaj dogovorili za vsebino. Saj razumeš: ni mi vseeno, kako se bomo predstavili javnosti.«

x x x

V direktorjevi pisarni so sedeli člani kolegija, in predsednik delavskega sveta jim je prebral osnutek svojega prvega televizijskega govora.

Potem je spregovoril sekretar podjetja:

»Zdi se mi, da uvod ni najboljši. Kovač pravi: »Ker že od začetka reforme vemo, da ne gre samo za nekatere nove gospodarske ukrepe, pač pa predvsem za nadaljnjo krepitev samoupravljanja, smo skušali v minulih mesecih urediti v našem kolektivu vse tiste probleme, ki nam onemogočajo, da bi se proizvajalci uveljavili kot samoupravljavci.« Vse to drži, toda kdor pozna psiho množice, se pravi televizijskih gledalcev, ne bo kar takoj butnil na dan s svojimi problemi. Človeka je treba postopno pripraviti do tega, da bo, če hočete, zaživel z nami, z našim razvojem. Zato bi jaz začel z zgodovino naše tovarne in povedal...«

Ko je sekretar opisal razvojno pot njihovega podjetja, je spregovoril šef računovodstva:

»Tudi drugi del Kovačevega osnutka ni kaj prida. Pravi, da smo doslej uresničili nagrajevanje po učinku le v proizvodnji, ne pa tudi v strokovnih službah in v upravi; razlaga, kaj vse je delavski svet storil, da bi pravočasno dobil gradivo za svoje seje, kako se je dogajalo, da je o nečem sklepal, delali pa smo drugače in tako naprej. Toda, tovariši, pa vendar ne bomo prali svojega perila pred vso televizijsko javnostjo! Zato predlagam, naj Kovač namesto tega pove podatke o našem gospodarjenju v vseh letih obstoja tovarne, ki zgovorno pričajo, da smo se zavestno vključili v bitko za gospodarski napredek.«

Ko je šef računovodstva naštel te podatke, je spregovoril še šef komerciale:

»Predsednik delavskega sveta namerava govoriti tudi o vzrokih slabe kvalitete naših izdelkov, ki smo jih v minulih mesecih poiskali in odpravili. Jaz o tem ne bi govoril. Sploh ne bi govoril o nobenem problemu, pa čeprav smo ga že rešili. Mi moramo s svojimi javnimi nastopi pridobivati kupce, ne pa vzbujati v njih dvome v kvaliteto naših proizvodov. Predlagam, da Kovač pohvali naše izdelke, zlasti tiste, ki jih težje prodamo.«

x x x

Prišli so televizijski delavci, postavili svoje aparature in naročili predsedniku delavskega sveta, naj stopi za stružnico in dela.

»To še ni pravo snemanje,« so rekli, »pač pa nekakšna generalna.«

»Toda jaz ne delam na stružnici,« se je uprl Kovač. »Sem mojster v remontni delavnici.«

»Nič ne de. Pa se delajte, kot da bi delali. Važno je, da dobimo v prvi plan vaš najšodnejši stroj in vas. Človek in stroj! Razumete...«

Kovač je stisnil zobe, stopil za stružnico in začel:

»Pred petnajstimi leti je na tem prostoru, kjer zdaj stojim, rasla trava...«

Povedal je vse, kar so mu kolegi napisali, vmes pa je, kot so mu veleli, gledal na levo pa na desno, dvigoval zdaj to in zdaj ono roko in se smehljaj.

Ko je razložil vso zgodovino podjetja, naštel vse podatke in pohvalil njih izdelke ter tako končal, se je oglasil direktor, ki je stal za reflektorjem:

»Zdi se mi, da nekaj manjka. Ni pravega konca. Pa bi res moral reči nekaj besed o samoupravljanju. Nekako tako, da vsega tega ne bi dosegli, če ne bi bilo delavskega samoupravljanja.«

Tedaj je v mojstru Kovaču prekipelo:

»To pa, tovariš direktor, kar sam povej. Jaz sem govoril tisto, kar bi moral ti, ti pa govori, kar bi moral jaz. Sicer pa — rekli ste, da je tole generalna. Premiere ne bo!«

x x x

V direktorjevi pisarni so potlej iskali rešitev iz »nastale situacije« in ker niso dobili nikogar, ki bi bil v imenu samoupravljanja povedal, kar so sklenili na kolegiju, je televizijsko javno mnenje slišalo ob novem letu namesto Kovačevega pripovedovanja naslednjo čestitko:

Vsem kupcem in poslovnim prijateljem želimo vso srečo v prizadevanju za krepitev socialističnih samoupravnih odnosov in jim poklanjamo naslednjo popevko:

V televizorju je zadonelo:

»Moj črni konj ne rabi uzde, uboga me brez vajeti...«

Janez Voljč

